

Amb aquestes lletres, Mons. Xavier Echevarría recorda que els cristians —respectant la llibertat de tots— han de transmetre la fe, amb l'exemple i amb la paraula.

Estimats, que Jesús em guardi les filles i els fills!

Des del passat 25 de desembre, tot ens parla del naixement de Crist, Verb etern del Pare, encarnat i nascut de la Mare de Déu per a salvar-nos. Als països de tradició cristiana, la pietat popular manifesta de mil maneres l'alegria davant aquest meravellós Misteri. Molts homes i dones de bona voluntat, també no cristians, comparteixen amb els catòlics els ideals de pau, justícia i solidaritat evocats per aquesta festa, cosa que constitueix una prova més de que el missatge de Crist respon a les aspiracions més profundes de les criatures.

Tanmateix, més enllà del despertar d'aquests anhels —que tenen la seva importància, sobretot en moments com els actuals, caracteritzats per la falta de pau en moltes nacions i en moltes consciències—, allò decisiu del Nadal és el fet mateix que celebrem. Ho recordava el Sant Pare, pocs dies abans d'aquesta festa: a Betlem es va manifestar al món la Llum que il·lumina nostra vida; se'ns va revelar el Camí que ens mena a la plenitud de la nostra humanitat. Si no es reconeix que Déu es va fer home, quin sentit té celebrar el Nadal? La celebració seria buida. Abans de res nosaltres, els cristians, hem de reafirmar amb convicció profunda i sentida la veritat del Naixement de Crist per a testimoniar davant tothom la consciència d'un do inaudit que és riquesa no només per a nosaltres, sinó per a tots¹.

El Nadal ens torna a posar davant dels ulls la urgència de col·laborar amb Crist en l'aplicació dels fruits de la Redempció. Bon exemple ens en donen els pastors de Betlem: després d'acudir pressuts a la cova, on van trobar Maria i Josep i el Nen acotxat en el pessebre, van tornar a la seva feina habitual plens d'alegria. Van tornar canviats per dintre, glorificant i lloant Déu per tot allò que havien escoltat i vist, i desitjosos de comunicar als seus parents i veïns la bona nova; de manera que tots els qui ho van escoltar, es meravellaren de quant els pastors els havien dit². I això que molt probablement eren, com succeeix també ara, persones retretes, homes de poques paraules.

Quan algú experimenta un goig gran, sent l'impuls de comunicar-lo a les persones amb qui es relaciona. Succeeix amb més raó quan es tracta de la vida sobrenatural, que Jesús ha portat a la terra. És una joia que no es pot amagar, perquè la vocació cristiana duu amb si, per la seva mateixa naturalesa, vocació apostòlica. L'alegria d'haver estat salvats per Déu no cap en un cor sol. Diu sant Agustí que qui assoleix la conversió d'una ànima té la seva predestinada. Doncs penseu què serà portar al camí de Déu, al lliurament, a altres ànimes! Quelcom meravellós! (...). Perquè el bé, de si mateix, és difusiu. Si jo frueixo d'un benefici, necessàriament tindrè desitjos eficaços que uns altres vinguin a participar d'aquesta mateixa felicitat³.

Tanmateix, en molts llocs s'ha consolidat la idea falsa que no resulta convenient parlar a altres persones de les pròpies conviccions religioses. Equival —diuen— a ficar el nas en la conducta privada dels altres, atemptant a la seva intimitat. Hem de rebutjar aquesta actitud i

¹ Benet XVI, Discurs en l'audiència general, 19-XII-2007.

² Cf. Lc 2, 16-20.

³ Sant Josepmaria Escrivà, *Apunts presos en una tertúlia*, 29-XII-1959.

estar sempre disposats a donar raó de l'esperança de la nostra vocació cristiana⁴, amb desitjos sincers que la bona nova de la salvació ressoni en les oïdes dels nostres parents, amics i coneguts.

No cal conformar-se amb el testimoniatge de l'exemple, perquè l'exemple solament —tot sent indispensable— no és suficient. Recordem el retret del Senyor a aquells que no advertien al poble dels perills de la idolatria: són uns gossos amb morrió, que no poden borderar. Vaguegen, s'estan ajaguts, els agrada de fer una becaina⁵.

Filles i fills meus, romanguem vigilants per a no fer-nos mereixedors d'aquesta censura del Senyor; deixariem de ser sal de la terra i llum del món⁶. I això no ha de passar. Alimentes el teu afany apostòlic com si fos un instint sobrenatural? Com demanes al Senyor que posi en els teus llavis la paraula oportuna en les teves converses diàries, també en les de caràcter professional i en les estones de descans? Cal parlar als homes i dones de la condescendència divina que s'ha manifestat amb la vinguda del Fill de Déu al món, i de com el Senyor espera la nostra col·laboració en l'anunci del seu missatge d'amor, de vida i de pau.

Fa poques setmanes, la Congregació per a la Doctrina de la Fe va publicar una *Nota doctrinal* sobre alguns aspectes de l'evangelització, que Benet XVI recomana meditar a tots els fidels⁷. Entre altres punts, aquest document recorda que «estimular honestament la intel·ligència i la llibertat d'una persona cap a la trobada amb Crist i el seu Evangeli no és una intromissió indeguda, sinó un oferiment legítim i un servei que pot fer més fecunda la relació entre els homes»⁸. Més encara: «L'activitat per mitjà de la qual l'home comunica a altres esdeveniments i veritats significatives des del punt de vista religiós, afavorint la seva recepció, no solament està en sintonia profunda amb la naturalesa del procés humà de diàleg, d'anunci i aprenentatge, sinó que també respon a una altra important realitat antropològica: és propi de l'home el desig de fer que els altres participin dels propis béns»⁹.

Naturalment, en això com en les altres coses, no només respectem la intimitat i la llibertat dels altres, sinó que les defensem; exclouem tota forma de violència. Molt viu conservem l'exemple i l'ensenyament de sant Josepmaria, qui ens remarcava: **he defensat sempre la llibertat de les consciències. No comprenc la violència: no em sembla apta ni per a convèncer ni per a vèncer**¹⁰.

M'ha vingut al cap la insistència del nostre Pare en aquest punt. Potser es va fer més freqüent quan es va començar a difondre's en alguns ambients la idea que no és necessari tractar de la nostra fe amb les altres persones; que n'hi ha prou amb el testimoniatge de la pròpia conducta. Enfront d'aquesta actitud, que podria arribar a paraitzar les ànsies missioneres de l'Església, sant Josepmaria reaccionava amb fortalesa apostòlica. Puntualitzava: **és necessari que els meus fills cerquin l'ocasió de parlar, de comunicar aquestes meravelles que el Senyor ens ha confiat. No n'hi ha prou amb la presència, per a treballar cristianament**¹¹.

⁴ 1 Pe 3, 15.

⁵ Is 56, 10.

⁶ Mt 5, 13-14.

⁷ Cf. *Discurs en l'audiència general, 19-XII-2007*.

⁸ Congregació per a la Doctrina de la Fe, *Nota doctrinal sobre alguns aspectes de l'evangelització, 3-XII-2007*, n. 5.

⁹ *Ibíd.*, n. 7.

¹⁰ Sant Josepmaria, *Converses*, n. 44.

¹¹ Sant Josepmaria, *Apunts presos en una tertúlia, 25-VIII-1968*.

Quan el Concili Vaticà II s'apropava a la conclusió, el nostre fundador ens va impulsar a posar en pràctica els grans ensenyaments d'aquesta magna assemblea de l'Església; sobretot, ens convidava a recordar a la gent, en públic i en privat, la crida universal a la santedat i l'apostolat proclamada amb força en el concili. Ens instava a mantenir amb tots —catòlics i no catòlics, cristians i no cristians— una conversa apostòlica perseverant fundada en la veritat i en la caritat. Així va viure fins al final. Em passen pel cap els records de com aprofitava les ocasions per a servir d'aquesta manera les ànimes.

Corrien temps en què s'airejava molt que era millor no exposar la fe cristiana a les altres persones; alguns fins i tot concebien el diàleg com un col·loqui en el qual calia deixar de costat les veritats ensenyades per l'Església, com si qualsevol opinió referent a Déu o a les veritats revelades fos igualment vàlida i autèntica. En aquestes circumstàncies, partint de l'Evangelí, sant Josepmaria va comentar els exemples múltiples de les xerrades o predicacions que Jesucrist va mantenir amb els seus contemporanis. I gaudia en comprovar que de la mateixa manera s'han comportat els cristians al llarg dels segles, seguint l'exemple del Mestre. **Els primers Dotze —per a predicar l'Evangelí— van tenir una conversa meravellosa amb totes les persones que van trobar, les quals van buscar, en els seus viatges i peregrinacions. No hi hauria Església, si els Apòstols no haguessin mantingut aquest diàleg sobrenatural amb totes aquelles ànimes. Perquè l'apostolat cristià no és més que això: *ergo fides ex auditu, auditus autem per verbum Christi* (Rm 10, 17); ja que la fe prové de parar l'orella, i l'escoltar depèn de la predicació de la paraula de Crist¹².**

En la seva recent carta encíclica sobre l'esperança cristiana, el Papa exposa amb incisivitat aquests ensenyaments. Partint que l'afany de santedat és una mica intransferible —ningú no pot substituir-nos en la correspondència personal a la gràcia—, Benet XVI explica: la relació amb Jesús és una relació amb Aquell que es va lliurar a si mateix en rescat per tots nosaltres (Cf. 1 T 2, 6). Estar en comunió amb Jesucrist ens fa participar en el seu ésser "per a tots", fa que aquesta sigui la nostra manera de ser. Ens compromet en favor dels altres¹³. Aquí té la seva arrel la necessitat de comunicar la bona nova de la salvació a altres ànimes. **La nostra vocació de fills de Déu, enmig del món, ens exigeix que no busquem solament la nostra santedat personal, sinó que anem per les senderes de la terra, per convertir-les en dreces que, entremig dels obstacles, portin les ànimes al Senyor¹⁴.** Ens consta amb total seguretat, ja que és quelcom inherent a la crida rebuda, que el Senyor desitja que incrementem l'apostolat personal d'amistat i confiança, tan característic dels fidels que viuen per vocació divina enmig del món, i concretament dels qui es nodreixen de l'esperit de l'Opus Dei.

En aquest mes es compleixen setanta-cinc anys del moment que sant Josepmaria va donar un impuls decisiu a la labor apostòlica amb la joventut, que venia realitzant des de la fundació de l'Opus Dei. Va ser, en efecte, el dissabte 21 de gener de 1933, quan el nostre Pare va reunir per primer cop un petit grup de joves, per adreçar-los una xerrada de formació cristiana.

Amb quin sentit sobrenatural, amb quina il·lusió i afecte va començar el nostre fundador aquesta activitat! Tanmateix, com tantes vegades va recordar, a aquell primer Cercle només van venir tres nois, malgrat que s'havia parlat prèviament amb nou o deu. Sant Josepmaria no es va desanimar. Ple de fe, confiant en la intercessió de la Mare de Déu i de sant Josep, i encomanant novament aquesta tasca a l'arcàngel sant Rafael i a l'apòstol sant Joan, va impartir a aquells primers la benedicció amb el Santíssim Sagrament. Meditem a poc a poc les seves

¹² Sant Josepmaria, *Carta 24-X-1965*, n. 13.

¹³ Benet XVI, Carta encíclica *Spe salvi*, 30-XI-2007, n. 28.

¹⁴ Sant Josepmaria, *És Crist que passa*, n. 120.

paraules: **en acabada la classe, vaig anar a la capella amb aquells nois, vaig prendre al Senyor Sagramentat en la custòdia, el vaig alçar, vaig beneir aquells tres..., i jo veia tres-cents, tres-cents mil, trenta milions, tres mil milions..., blancs, negres, grocs, de tots els colors, de totes les combinacions que l'amor humà pot fer. I m'he quedat curt, perquè és una realitat (...). M'he quedat curt, perquè el Senyor ha estat molt més generós¹⁵.**

A l'endemà, diumenge 22 de gener, va tenir lloc la primera catequesi –mitjà imprescindible en la tasca apostòlica amb la joventut, i també amb altres persones–, a la qual van concórrer alguns dels nois que tractava el nostre Pare. Van anar a un col·legi dels afores de Madrid, a la barriada dels Pinos, on els esperaven un munt de nens. Les classes de formació, les catequesis i les visites als pobres i malalts, que el nostre fundador realitzava des de molt temps abans, han estat i seran sempre un fonament solidíssim d'aquest apostolat, que és —així s'expressava sempre el nostre Pare— com la nina dels ulls.

Lògicament, el pes i el goig de treure endavant aquest apostolat recau principalment sobre els fidels més joves de la Prelatura, i sobre aquells que tenen confiat especialment aquest encàrrec. Filles i fills meus, penseu en la confiança del Senyor, que desitja posar en mans vostres —perquè les modelex, com l'escultor modela l'argila— les ànimes de tantes joves, que busquen sincerament el sentit profund de les seves vides. Prepareu bé els Cercles i les classes de doctrina cristiana, demaneu a l'Esperit Sant que posi en les paraules vostres una força que arrossegui, i llanceu-vos amb decisió a parlar amb les vostres amigues, amb els vostres amics, entaulant un diàleg apostòlic que els dugui fins a Crist, *suaviter et fortiter*¹⁶, amb suavitat i amb fortalesa.

Remou molt la insistència amb què Benet XVI diu que cal convidar els joves a ser generosos, a acostar-se més al Senyor, a seguir-lo. Fem-li ressò a cau d'orella de molts, confiant en l'acció de l'Esperit Sant i en la seva capacitat de lliurar-se al servei d'ideals grans, que és sempre una característica de la joventut, encara que de vegades sembli endormiscada en els cors.

Acudim amb confiança a sant Rafael i a sant Joan, patrons d'aquesta labor, i també a sant Josepmaria, que va començar aquesta tasca fa ja tants anys. Tingueu present que d'aquesta manera esteu —estem— preparant el futur de l'Església, l'avenir cristià de la societat.

Amb tot afecte, us beneeix

el vostre Pare

+ **Xavier**

Roma, 1 de gener de 2008

¹⁵ Sant Josepmaria, *Apunts presos en una tertúlia, 19-II-1975*.

¹⁶ Cf. Sb 8, 1.